

KRYSTYNA GÓRAL

ur. 1918; Puławy

Miejsce i czas wydarzeń	Puławy, dwudziestolecie międzywojenne
Słowa kluczowe	Puławy, dwudziestolecie międzywojenne, Żydzi, stosunki polsko-żydowskie, żydowskie koleżanki

Stosunki polsko-żydowskie w przedwojennych Puławach

Jak chodziłam do szkoły, to nie lubiłam Żydówek. Nie chciałam siedzieć z Żydówką w jednej ławce. Ale moi rodzice to nie powiem, żeby nie lubili Żydów. Handlowali, jak coś trzeba było kupić, to do żydowskiego sklepu się szło, bo Żydzi i taniej sprzedawali, i na raty dawali, kiedy miałeś, to zapłaciłeś. Tak że rodzice nie mówili nic na Żydów, ale ja nie lubiłam Żydów. Ja i teraz nie lubię, jak w telewizji [widzę]. Nie lubię Żydów. Nie podobali mi się Żydzi. Jak to szwargotało, jak to po żydowsku mówiło, nie lubiłam tego. W szkole ześmy się z tymi Żydówkami kłóciły, żeby po polsku mówiły w czasie przerwy, żeby nie mówiły ze sobą po żydowsku. Tośmy się tam z nimi sprzeczały. W czasie lekcji po polsku, a w czasie przerwy to po żydowsku ze sobą rozmawiały, po swojemu mówiły. Nauczycielki nie kazały im, a koleżanek to się wcale nie słuchały. Jak widziała, że Polka stoi koło niej, to mogła po polsku mówić, a jak nie, to po żydowsku. No, im było łatwiej po żydowsku.

Nawet miałyśmy jako panny pretensje, że chłopaki chodzili do Żydówek, spotykali się z Żydówkami. Było kilku takich chłopaków, którzy z Żydówkami chodzili. Pamiętam, miała Żydówka sklep z niemi, z wełnami, to taki przystojny chłopak, mnie się nawet podobał, stale tam u tych Żydów siedział. Wiecznie w tym sklepie u tych Żydówek siedział. Nam się nie podobało, że polskie chłopaki do żydowskich dziewczyn chodzą.

W Końskowoli Żydzi mieli przed wojną fabrykę kafli. Ja miałam pierwszego męża z Końskowoli, bywałam tam u teściów. I był taki przystojny Żyd, to się ze mną na randki koniecznie [chciał] umawiać. Ja się nie chciałam z nim umawiać, uciekałam od niego, a on się zawsze ze mną chciał umówić. Jak on się nazywał? Fabrykę kafli mieli w Końskowoli.

Data i miejsce nagrania	2003-11-03, Puławy
Rozmawiał/a	Tomasz Czajkowski
Redakcja	Justyna Molik
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"